

УКРАЇНА

(19) UA (11) 36154 (13) A

(51) 6 A61N1/20, A61B10/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИДАЛЕННЯ ФРАГМЕНТІВ УРАЛІТІВ ІЗ ОРГАНІЗМУ ХВОРОГО СЕЧОКАМ'ЯНОЮ ХВОРОБОЮ

(21) 99116104

(22) 05.11.1999

(24) 16.04.2001

(33) UA

(46) 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001 р.

(72) Возіанов Сергій Олександрович, Лобода Михайло Васильович, Аксентійчук Богдан Іванович, Гела Адам Аксентійович, Фецяк Ярослав Васильович

(73) Санаторій "Каштан"

(57) Спосіб видалення фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою, що включає прийом лікарських препаратів перед проведенням літотрипсії, який відрізняється тим, що призначають лікарський засіб - слабомінералізовану воду "Нафтуса" в межах 200-250 мл протягом 4-5 днів, потім після літотрипсії застосовують інтенсивний метод внутрішнього прийому "Нафтусі" в межах 300-400 мл за один прийом в інтервалі 2-3 години протягом 18-20 днів.

Винахід відноситься до медицини, а саме, - до лікування урологічних захворювань і може бути використаний при видаленні фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою на курорті Трускавець.

Відомий спосіб видалення фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою, який полягає в тому, що призначають лікарські препарати, такі як спазмолітики, анальгетики, гангліоблокатори, антигістамінні, сечогінні, кровостинні і протизапальні. Потім проводять літотрипсію.

Для кожного каменя в основному було застосовано 1-4 сеанси ЕУХЛ.

Для проведення літотрипсії використовувався літотриптер WD-ESWL-91.

Частково при сечокам'яній хворобі спостерігалась ниркова коліка, гострий пієлонефрит.

Переважає більшість конкрементів після ЕУХЛ відходила на протязі перших двох місяців.

Оптимальна кількість ударних хвиль для дезінтеграції каменів було 3000-4000 ударних хвиль - 1-4 сеанси.

Попередня протизапальна терапія, гіпергідратація хворих (прийняття лікарських засобів перед проведенням літотрипсії).

Тривалість лікування в стаціонарі $11 \pm 0,3$ дні (Боржівський А.Ц. Застосування екстракорпоральної ударно-хвильової літотрипсії (ЕУХЛ) в лікуванні хворих з каменями сечоводу. - Автореф. дис. ... канд.мед.наук. - Київ, 1998. - 25 с.).

Недоліком відомого методу є те, що велика кількість лікарських препаратів шкідливо діє на організм, крім того, від одноразової літотрипсії ефекту не спостерігається. Після вказаного способу лікування можливі рецидиви утворення каменів,

так як велика кількість лікарських препаратів і літотрипсія незначно порушують гормональний і електролітний баланс у хворих нирковокам'яною хворобою. Після проведеного лікування методом ЕУХЛ повне відходження каменів спостерігається не більше, ніж в 5 % випадків. У решти - наявність залишкових фрагментів чи "кам'яна доріжка". Крім цього, майже у всіх проявляється виражений больовий синдром (в т.ч. ниркова коліка), гематурія макро- чи мікролейкоцитурія, іноді та в окремих випадках (до 5%) - гострий пієлонефрит, що потребує госпіталізації хворих в урологічний стаціонар.

В основу винаходу поставлено завдання вдосконалити спосіб видалення фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою, при якому пропонується схема прийому води "Нафтуса", що забезпечує повну фрагментацію каменів на осколки, які можуть відійти спокійно, досягається відсутність запального процесу у нирках, прохідність сечовивідних шляхів, чим забезпечується повне видалення фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою і виключення рецидивів утворення каменів і завдяки цьому настає повне одужання і відновлення трудової активності.

Поставлене завдання вирішується тим, що в способі видалення фрагментів уралітів із організму хворого сечокам'яною хворобою, що включає прийом лікарських препаратів перед проведенням літотрипсії, згідно винаходу, призначають лікарський засіб - слабо-мінералізовану воду "Нафтуса" в межах 200-250 мл на протязі 4-5 днів, потім, після літотрипсії, застосовують інтенсивний метод внутрішнього прийому "Нафтусі" в межах 300-400 мл за один прийом в інтервалі 2-3 год на протязі 18-

(13) A

(11) 36154

(19) UA

20 днів.

Винахідницький рівень забезпечується неочевидністю досягнення кінцевого результату завдяки прийому води "Нафтуса" до літотрипсії.

Спосіб здійснюється наступним чином. Хворому перед літотрипсією призначають слабомінералізовану воду "Нафтуса" за наступною схемою: 200-250 мл, Т - 18-20°C, 4-5 днів. Проводять літотрипсію з використанням електрогідралічного принципу генерації ударної хвилі, фокус якої має діаметр 5х7 мм. Ступінь напруги генератора ударної хвилі коливається в діапазоні від 2-2,5 кВА. Кількість імпульсів (ударів) на один сеанс сягає від 2000-4000 при ритмі 70-120 ударів на 1 хв. Сеанс триває 20-25 хв.

Хворий знаходиться в лежачому положенні.

Після літотрипсії назначають "Нафтуса" за схемою: 300-400 мл за один прийом в інтервалі 2-3 години 18-20 днів.

Метод досліджений на 100 хворих.

Приклад. Хворий Н. поступив на курорт Трускавець.

Діагноз - сечокам'яна хвороба.

Хворому проведено курс лікування, згідно запропонованої схеми.

Результат лікування: повне видалення конкрементів за 8-9 днів.

Віддалений результат: ультразвукове обстеження підтвердило відсутність конкрементів.

Після проведення літотрипсії отримано наступні результати. Після першого сеансу повне відходження фрагментів спостерігалось у 30 % хворих. Після наступних 2-3-4, а іноді і 5-го дроблення більш як у 2/3 хворих фрагменти каменя відходили тут же, за час курортного лікування. Відсутність відходження фрагментів чи самої фрагментації конкремента відзначено лише у 1 % хворих. Це зумовлено особливо вираженою механічною щільністю каменя чи використанням методу у хворих з

відносними протипоказаннями, де сеанси ЕУХЛ виконувалися за настійною вимогою хворого. За час спостереження, близько року, у 30 хворих рецидиву каменеутворення не спостерігалось.

Серед ускладнень в ранній період після ЕУХЛ відзначено: помірну гематурію та незначну ниркову коліку у 90% хворих, з яких стаціонарного лікування потребували 0,3%. Останні становили такі з обструктивним пієлонефритом, де пасаж сечі відновлювався катетеризацією сечоводу. Оперативного лікування після ЕУХЛ застосовувати нам не довелося. Порушень серцевого ритму та вираженої септицемії ми не спостерігали. Хоча у 0,8% хворих до проведення літотрипсії мали місце порушення серцевого ритму на ґрунті супутньої кардіологічної патології. Так звана "кам'яна доріжка" відзначалася нами у 17-23% хворих, що на повину нижче опублікованих даних (див. таблицю).

Найближчі результати реабілітаційного лікування на курорті підтверджують дані багатьох авторів і показують значне збільшення ефективності відновного лікування у таких хворих: виписуються із загальним покращенням до 90% усіх хворих, в т.ч. у 75% повністю відходять всі фрагменти роздроблених каменів (причому в 69% - в перші 5-7 днів реабілітаційного лікування), і зникають всі прояви СКХ. Цікавим, на нашу думку, є випадок, коли декілька хворих після проведення ЕУХЛ з наявністю фрагментів каменів, не могли із-за сімейних обставин постійно перебувати у Трускавці і змушені були періодично відлучатися додому. Так, от, активне масивне відходження конкрементів спостерігалось лише у Трускавці при прийомі "Нафтусі" і припинялося вдома.

На фоні цих показників дисонансом виглядають середні показники хворих (за даними літератури), які не мали змоги пройти санаторно-курортне відновне лікування в ранні терміни, про що свідчать дані нижчеподаної таблиці.

Таблиця 1

№ пп	Критерії оцінки стану після ЕУХЛ	За даними літератури, в % від загальної кількості	Комбінован. лікування ЕУХЛ+ Нафтуса, в %
1	2	3	4
1	Повне відходження конкрементів через 5-7 днів після проведення ЕУХЛ	дані недостовірні	69
2	Повне відходження конкрементів через 21-24 дні після проведення ЕУХЛ	5	75
3	Наявність "кам'яної доріжки"	37	19
4	Наявність ниркової коліки після ЕУХЛ	95	90
5	Необхідність в катетеризації сечоводу (обструкція фрагментами каменів)	9	0,3
6	Необхідність оперативного втручання	0,9	Не спостерігали
7	Виразене загострення пієлонефриту (септицемія)	12	Не спостерігали
8	Рецидивне каменеутворення	37-39	Не спостерігали

Таким чином, на основі використання ЕУХЛ та води "Нафтуса", до та зразу ж після сеансів літотрипсії, вдалося добитися відсутності рецидиву каменеутворення протягом року у всіх 30 спостережуваних хворих. Після сеансів ЕУХЛ та метафілактики водою "Нафтуса" рецидивного каменеутворення вдалося знизити кількість ускладнень та досягти відсутності таких небажаних

наслідків, як розрив нирки, профузна макрогематурія, гнійний пієлонефрит. М'який перебіг пієлонефриту після дроблення каменів слід віднести, аналогічно, як і відсутність рецидиву каменеутворення, на рахунок використання мінеральної води "Нафтуса", яка не має світових аналогів завдяки своїй органічній складовій, до і зразу ж після сеансів ЕУХЛ. Відсутність ранніх важких по-

шкоджені тканини нирки після ЕУХЛ зумовлена не тільки конструктивними особливостями апарату, який експлуатувався, але й гіперволемією нирок, якої вдалося досягти.

Порівняння загальноклінічних показників до і після реабілітаційного лікування в Трускавці хворих, після ЕУХЛ показують, що 24-денний курс лікування зменшує лейкоцитурію у хворих до 12% (з 85%), еритроцитурію - до 8% з 92 %, протеїнурію в 6 разів, відходження солей - в 15 разів.

Показники функції нирок, за даними радіоізо-

топної ренографії, аналізів сечі по Зимницькому, пробі Реберна-Тарєєва достовірно підтверджують позитивну динаміку і відновлення функціонального стану нирок.

Виражене покращення гемодинаміки і уродинаміки нирок та сечовидільних шляхів виливається в значне підвищення діурезу і перистальтичної активності сечоводів, що в кінцевому результаті дає можливість вирішити основне завдання реабілітації після лікування.

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60х84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22
